

Nyílt levél Gyöngyös polgármesterének és jegyző asszonyának

Tisztelt Faragó László Úr, Gyöngyös Polgármestere! Tisztelt Dr. Kozma Katalin Jegyző Asszony!

A cigány-magyar együttélést tanulmányozó országjárásom részeként a múlt hónapban Gyöngyös Duranda városrészében jártam. Sajnálattal állapítottam meg, hogy az ott tapasztalható állapotok összeegyeztethetetlenek azzal a ténnyel, hogy Magyarország az Európai Unió teljes jogú tagja, ezzel szemben inkább a harmadik világra, Afrika, India legnyomorúságosabb vidékeire emlékeztettek a látottak. Hangsúlyoznom kell, hogy e körülmények jól érzékelhetően nem elsősorban a szegénységgel, hanem a helyi lakosság egyes csoportjainak kirívó igénytelenségével, a hatóság részéről intézkedés és szankciók nélkül maradó jogsértő magatartásával függenek össze. Különösen megdöbbentő, s álláspontom szerint azonnali intézkedést igénylő volt egyfelől a mindent elborító szemét, hulladék jelenléte, másfelől a tisztességes és jogkövető, sokszor idős lakosok folyamatos fenyegetettsége a bűncselekményektől, szabálysértésektől, így a sokszor gyermekkorú elkövetők garázda jellegű illetve vagyon elleni cselekményeitől. Hasonlóan aggasztó az elhagyott és balesetveszélyes, erősen szennyezett, hulladéklerakóként használt, s így patkányoknak is "otthon adó" házak léte, amely szintén azonnali intézkedést kíván. Az egészségre és az általános közérzetre is veszélyes, kirívó szennyezettség, a bűncselekmények és szabálysértések miatti megfélemlítettség, továbbá az elhagyott házak balesetveszélyes, s fertőzéseket, betegségeket is terjesztő állapota több vonatkozásban is durván sérti a városrész jogkövető lakóinak emberi jogait. Mint európai parlamenti képviselő arra kérem Polgármester urat és Jegyző asszonyt, hogy a lehető legrövidebb időn belül látogassanak el a Duranda városrészbe, személyesen is tekintsék meg a helyszínen készült filmfelvételen tapasztalható állapotokat és a vonatkozó jogszabályok és helyi rendeletek alkalmazásával azonnal hozzák meg a szükséges intézkedéseket. Ezekre vonatkozóan hasznos tanácsokat fogalmazott meg a helyszínen velem lévő és a cigány-magyar együttélés nehézségeinek, a hasonló jogsértéseknek a felszámolásában nagy tapasztalatokkal bíró Dr. Orosz Mihály Zoltán érpataki polgármester. (Orosz polgármester úr a filmfelvételen nyilatkozik az egyes jogsértő és közösségellenes jelenségek megoldási lehetőségeiről. A filmfelvételt néhány napon belül továbbítjuk Önöknek.)

A legsürgősebb intézkedések a következők:

- a kirívó mértékű hulladék eltűntetése a közterületekről, ideértve a patakot is, s folyamatos ellenőrzésekkel, mezőőr alkalmazásával, videokamerák felszerelésével annak biztosítása, hogy ne kerüljön sor a szemét újabb felhalmozódására.
- hatósági intézkedések meghozatala annak biztosítása érdekében, hogy a település minden lakója a vonatkozó rendelkezéseknek megfelelően szeméttárolót (kukát) birtokoljon, s saját háztartási hulladékát ebben gyűjtse, ne pedig a közterületen, az utcákon és a patakban rakja le
- az elhagyott, balesetveszélyes és fertőzés-gócot, férgek és rágcsálók telepét jelentő házak tulajdonosainak azonosítása, hatósági kötelezésük a szemét elszállítására, illetve a házak lebontására vagy megjavítására, illetve amennyiben a tulajdonosok nem lelhetőek fel, ezen intézkedéseknek az Önkormányzat általi elvégzése, a tulajdonosokon történő későbbi költségbehajtással
- a városrészben a lakókat félelemben tartó személyekkel szembeni rendőri intézkedések foganatosítása, rendőri jelenlét biztosítása, a helyi lakókat, különösen az időseket fenyegető, gyalázó gyermekek vonatkozásában a Gyermekvédelmi törvényben megfogalmazott intézkedések meghozatalával a szülők kényszerítése arra, hogy gyermekeiket fegyelmezett, jogkövető magatartásra szoktassák, ennek hiányában a szülőkkel szemben szigorú szankciók alkalmazása.

Engedjenek meg néhány jogszabályi hivatkozást, illetve felvetést, annak reményében, hogy - a jogállamiság elvére figyelemmel - rövid időn belül Duranda városrészben is érvényre juttatják a helyi hatóságok a mindenkire - etnikumtól és egyéb tényezőktől függetlenül érvényes - hatályos magyar jogszabályokat, illetve rendeleteket.

1./ 2000. évi XLIII. Törvény a hulladékgazdálkodásról: A hulladékgazdálkodás alapelvei 4. § g) a szennyező fizet elv alapján a hulladék termelője, birtokosa vagy a hulladékká vált termék gyártója köteles a hulladékkezelési költségeit megfizetni, vagy a hulladékot ártalmatlanítani; a szennyezés okozója, illetőleg előidézője felel a hulladékkal okozott környezetszennyezés megszüntetéséért, a környezeti állapot helyreállításáért és az okozott kár megtérítéséért, beleértve a helyreállítás költségeit is;

20. § (1) Az ingatlan tulajdonosa, birtokosa vagy használója (a továbbiakban együtt: ingatlantulajdonos) köteles az ingatlanán keletkező, az ideiglenes tárolásra szolgáló (közműpótló) létesítmények, berendezések ürítéséből származó, illetve közüzemi csatornahálózatba vagy más módon befogadóba vagy szennyvíztisztítóba nem vezetett települési folyékony hulladékot, valamint a települési szilárd hulladékot a külön jogszabályban előírtak szerint gyűjteni, továbbá az annak begyűjtésére feljogosított hulladékkezelőnek átadni.

21. § (1) A települési önkormányzat kötelezően ellátandó közszolgáltatásként az ingatlantulajdonosoknál keletkező települési hulladék kezelésére hulladékkezelési közszolgáltatást (a továbbiakban: közszolgáltatás) szervez, és tart fenn.

2./ Az ingatlan tulajdonos birtokos vagy használó (a továbbiakban együtt: ingatlantulajdonos) "beazonosítása" a hulladékkal kapcsolatos kötelezettség ellenőrzése céljából.

1992. évi LXVI. Törvény a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról A lakcím bejelentése és nyilvántartása 26. § (1) A Magyar Köztársaság területén élő, e törvény hatálya alá tartozó polgár [4. § (1) bekezdés] köteles beköltözés vagy kiköltözés után három munkanapon belül lakóhelyének, illetve tartózkodási helyének címét a települési önkormányzat jegyzőjének nyilvántartásba vétel céljából bejelenteni (a továbbiakban együtt: lakcímbejelentés).

Lakcím bejelentési köteleesség elmulasztása 218/1999. (XII. 28.) Korm. rendelet az egyes szabálysértésekről 29. § (1) Aki a lakcímbejelentésre előírt rendelkezéseknek nem tesz eleget, harmincezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható. (2) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt a rendőrség, valamint a helyi önkormányzat képviselő-testülete hivatalának erre felhatalmazott ügyintézője helyszíni bírságot szabhat ki.

3./ Közterületen (utcán, patakparton, patakban) "elhagyott" hulladék.

Hgt 30. § (1) Az ingatlanon elhagyott hulladékkezelési kötelezettsége a hulladék tulajdonosát, ha annak személye nem állapítható meg - ellenkező bizonyításig - az ingatlan tulajdonosát terheli. (2) A települési önkormányzat, közigazgatási területén, a közterületen elhagyott hulladék elszállításáról és hasznosításáról, illetve ártalmatlanításáról a közszolgáltatás keretein belül - a 31. §-nak megfelelően - gondoskodik. (3) A környezetvédelmi hatóság az elhagyott hulladék elszállítására és ártalmatlanítására kötelezi a) a hulladék tulajdonosát, b) az ingatlan tulajdonosát, abban az esetben, ha a hulladék tulajdonosának személye nem állapítható meg, c) közterületen elhagyott hulladék esetében a települési önkormányzatot, ha az (1)-(2) bekezdésben foglalt kötelezettséget önként nem teljesítik. (4) Ha az elhagyott hulladék tulajdonosa azonosítható, a költségviselő vele szemben a hulladékkezelés és az eljárás költségeit érvényesíti.

31. § (1) A közterület szervezett, rendszeres tisztán tartása a települési önkormányzat közszolgáltatási feladata. (2) Az ingatlantulajdonos és a települési önkormányzat közterület tisztán tartási feladatait, valamint a közterületen megvalósuló állattartás részletes szabályait - a külön jogszabályokban meghatározottaknak megfelelően - a települési önkormányzat rendeletben állapítja meg.

A közterületen lévő hulladék esetében jelezni kell hivatalosan Önkormányzat felé a hulladék lerakásának tényét. Ezt követően intézkedési kötelezettsége van. Amennyiben nem intézkedik, lehet kötelezni a Környezetvédelmi Felügyelőségen a Jegyzőt.

4./ Lakás egy főre eső lakrész méret meghatározása. (A településrészen tapasztalható embertelen és az európai normákkal összeegyeztethetetlen állapotok nyilvánvalóan annak is betudhatók, hogy egy-egy lakásban annak méretéhez képest aránytalanul nagyszámú lakó tartózkodik).

Látogatásomkor azt az információt kaptam, hogy folyamatban van az egy főre eső legalább 6 négyzetméternyi kötelező lakótér önkormányzati rendeletbe történő foglalása. (Például Miskolc

város (38/2009. (XII.2)) számú rendelete tudomásom szerint tartalmazza, hogy lakcím-bejelentkezésnél egy főre 6 négyzetméterrel rendelkezni kell minden lakosnak, ill. ez a lakhatás feltétele). Tisztelettel érdeklődöm, hogy áll a rendeletalkotás Gyöngyösön (Durandán)?

5./ Kutyák tartása, veszélyes ebek 164/2008. (XII. 20.) FVM rendelet 4. § (1) Az állattartó köteles: a) minden három hónaposnál idősebb ebet veszettség ellen saját költségén az állat-állat-egészségügyi felügyeletét ellátó magán állatorvossal beoltatni.

Az eb veszettség elleni védőoltás elmulasztása esetén az állat tulajdonosát a 2008. évi XLVI. Törvény és a 194/2008. (VII.30.) Korm. Rendelet szerint élelmiszerlánc felügyeleti bírsággal kell sújtani, aminek legkisebb összege 90000.-Ft.

Tartanak-e rendszeresen ellenőrzéseket a településrészen tartott kutyák számáról, s a veszélyes ebekre vonatkozó rendelkezések betartásáról? Az elkészült filmfelvételen is látható, hogy veszélyes ebbel minden óvintézkedés nélkül, kifejezetten provokatív módon "sétálnak" a településen. A lakosok beszámolója szerint rendszeresek a tiltott kutyaviadalok. Tesznek-e valamit ennek megelőzésére, megbüntetésére?

6./ Lakhatási jog tisztázása. ("kettős mérce megszüntetése")

Helyes lenne tisztázni, hogyha valakinek van lakásbérleti szerződése az önkormányzattal, az egy életre szóló lakhatási jog, vagy az önkormányzatnak - különösen szabálysértő lakosok esetén - van e olyan joga, pontosabban tényleges lehetősége, s szándéka, hogy a bérleti jogviszonyt felmondja. Jelen helyzetben az önkormányzat - nemcsak Gyöngyösön, de az ország számos más településén - fő feladatának tekinti a lakosság egy részének (döntő részben adófizetésre képtelen, önmagáért tenni, tanulni nem hajlandó) lakhatásának biztosítását, melyből más lakosokat (adófizető, önmagáért tevő, vagy tenni igyekvő) kizár. Tisztázni kell, hogy az alkotmánybíróság állásfoglalása /az Alkotmánybíróság 42/2000. (XI.8.) határozatában rendelkezik arról, hogy a lakhatás nem alkotmányos alapjog / csak az építő emberekre vonatkozik, vagy vonatkozik -e adott esetben olyan helyzetre, ahol pl. az önkormányzat a kidülő falat nem tudja kicseréltetni, vagy az egyéb embertelen állapotokat helyrehozni, és ezért felmondaná a bérleti szerződést. Pontosan tisztázni kellene, és az érintetteket (bérelőket) is tájékoztatni kellene arról, hogy az életerős, felnőtt lakásbérelőktől elvárható-e, s ha igen, milyen mértékben saját otthonuk karbantartása, rendeltetésszerű használatra alkalmas állapotban tartása, melynek elmulasztás a bérleti jogviszony felmondását eredményezheti. Követ-e, illetve szándékozik-e ilyen gyakorlatot követni Gyöngyös város?

7./ Bűnmegelőzés, bűnüldözés.

A bűnmegelőzés és bűnüldözés állami, rendőrségi, illetve önkormányzati feladat. Nincs összhangban a vonatkozó európai normákkal és magyar jogszabályokkal az a helyzet, amelyben a helyi lakosok teljes mértékben kiszolgáltatottak a garázda jellegű, vagyon elleni és egyéb bűncselekményeknek, szabálysértéseknek, s ezek megelőzésére, üldözésére, az erre kötelek szervek semmiféle komoly intézkedést nem tesznek. Kérem, tájékoztassanak arról, mit kíván tenni az önkormányzat, a helyi rendőrség illetve Jegyző Asszony annak érdekében, hogy Duranda lakosainak, különösen az időseknek, illetve a vagyonukat féltő bármilyen korosztályú

személyeknek ne kelljen folyamatos félelemben, bizonytalanságban élniük, hanem létrejöhessen az európai normák szerinti közbiztonság?

8/ Gyermekvédelem

Kérem, tájékoztassanak arról, mit tesz a helyi gyermekjóléti szolgálat illetve a gyámhatóság annak érdekében, hogy láthatóan súlyos erkölcsi "elhanyagoltságban" élő durandai - többségükben cigány származású - gyerekek ne jogsértő magatartásokkal, így az idősek fenyegetésével, patkány hajigálásával, hanem értelmes tevékenységgel töltsék idejüket. Tisztában vannak-e az érintett szülők azzal, hogy gyermekük nevelése, így erkölcsi nevelése is elsődlegesen az ő feladatuk, kapnak -e ennek megvalósításához nem anyagi jellegű segítséget (hiszen ez nem "szegénység-kérdés") hanem szakszerű tanácsot, illetve az elmúlt év során hány esetben alkalmaztak védelembevételt, családból történő kiemelést vagy egyéb szankciót?

Kérem Polgármester Urat és Jegyző Asszonyt, hogy a levelemben felvetett problémákra reagálni, illetve kérdéseimre válaszolni szíveskedjenek. Tekintettel arra, hogy országos, sőt európai jelentőségű, közérdeklődésre számot tartó kérdéskörrel van szó, jelen levelemet nyilvánosságra hozom.

Budapest, 2012. május 14.

Tisztelettel

Dr. Morvai Krisztina európai parlamenti képviselő

Email cím: krisztina.morvai@europarl.europa.eu